

ANNE MERETHE BAARDVIK

Miljøfyrtårnsertifisør

Dato: 24. 03. 2015

Sertifiserings- og godkjenningsrapport for Kommunalbanken AS – 24.03.2015

Deltakere: Ingebjørg Heggedahl, Ilse Bache, Marius Ruud (verneombud), og Anne Merethe Baardvik.
Lokalisering: Haakon VII's gt 5B
Årsverk: 56
Møtedato: 25.2.2015
Sertifiseringskrav: Krav til alle bransjer, krav til kontorvirksomhet og krav til IKT

Dette dokumentet har fungert som arbeidsdokumentet i løpet av resertifiseringsprosessen. Det er derfor både en sertifiseringsrapport og et godkjenningsbrev. Selve sertifiseringsmøtet ble avholdt 25. februar 2015, og de siste avvikene ble lukket 24. mars 2015.

Generelt

Kommunalbanken AS (KBN) er en 100 % statseid finansieringsselskap med tydelig samfunnsoppdrag. Tidligere var banken et forvaltningsorgan direkte underlagt Kommunaldepartementet. Selskapets formål er å yte lån til kommuner, fylkeskommuner, interkommunale selskaper og andre selskaper som utfører kommunale oppgaver enten mot kommunal garanti, statlig garanti, eller annen betryggende sikkerhet.

Fra 2013 kreves det at norske bedrifter rapporterer på samfunnsansvar. «Bankens sektorpolitiske funksjon som en pålitelig leverandør av kreditt til kommunesektoren og å kunne tilby kommunesektoren best mulige lånebetingelser, er kjernen i bankens samfunnsansvar» heter det i Eierskapsmeldingen 2010-2011.

Kommunalbanken har nå konkretisert sitt viktigste samfunnsansvar til «å tilrettelegge for at norske kommuner når klimamålene». KBN tilbyr derfor et grønt renteprodukt med lavere rente enn ordinær rente, som kan benyttes i prosjekter som er forankret i kommunenes energi og klimaplaner. I fjor ble ca. 50 klimavennlige investeringer finansiert på den måten, bl.a. et biologisk renseanlegg i Tønsberg, og Alcoa Miljøpark i Farsund kommune.

Miljøfyrtårnsertifisering er et ledd i samfunnsansvaret, da banken gjennom sertifiseringen kan vise til en miljøstandard for den daglige driften. KBN ble første gang sertifisert i 2009. Sertifiseringen gjelder selskapet som kontorvirksomhet og stor IKT-bruker.

System

Virksomhetens skal ha et godt system for HMS-arbeid som fungerer i praksis og tilfredsstillende internkontrollforskriften § 5. I tillegg skal miljømål for ytre miljø samt miljørutiner for innkjøp, energi, transport, avfall og utslipp innarbeides i HMS-internkontrollsystemet.

HMS-systemet kommer i form av en web-basert personal- og HMS-håndbok som fungerer i praksis.

De lovpålagte kravene i internkontrollforskriftens § 5 ble gjennomgått i møtet:

1. Oversikt over relevante lover og forskrifter som gjelder HMS ble dokumentert.
2. Alle nyansatte informeres om HMS-arbeidet i introduksjonskurs, og de ulike linjelederne har ansvar for å følge opp HMS-tiltakene på sitt område. I tillegg arrangeres det en årlig miljødag.
3. Arbeidstakerne medvirker i HMS-arbeidet ved at det avholdes medarbeidersamtale årlig.
4. Det er fastsatt mål for helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet som er godkjent av ledelsen og koordineres med miljørapporten når de er vedtatt av ledelsen.
5. Organisasjonsoversikten med oversikt over sentrale oppgaver i HMS-arbeidet (HMS-ansvarlig, brannansvarlig, verneombud, miljøansvarlig osv.) forelå ikke. Opplysningene var til stede i systemet, men ikke samlet og ikke lett tilgjengelig. Det anbefales at det utarbeides et kart.

6. Det forelå en risikovurdering, men den hadde avgrenset mot brann, innbrudd og flere andre sentrale risikoer, og var dermed mangelfull. Det skal foretas en ny HMS-risikovurdering av nytt AMU. Handlingsplan må oppdateres i forhold til ny risikovurdering.
7. Avviksrutinene for å rapportere uhell, skader og uønskede hendelser i virksomheten ble dokumentert skriftlig.
8. Det forelå heller ikke tydelige rutiner for systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen, for å sikre at den fungerer som forutsatt. Dette skal også dokumenteres skriftlig. Det står i kravlisten at stabssjef og HR-ansvarlig har gjennomgått sjekklisten fra miljøkonsulenten, men dette anses ikke som årlig systematisk rutine og gjennomgang av internkontrollsystemet. Dette dokumentet bruker å være en del av standard HMS-systemer.

Som det fremgår over er pkt. 1-4 og 7 innfridd, mens pkt. 5,6 og 8 ikke er innfridd slik internkontrollforskriftens § 5 krever.

Miljømålene skal innarbeides i HMS-systemet

I forbindelse med at virksomheten rapporterer på samfunnsansvar utarbeides årlig et dokument for mål og tiltak som vedtas av ledelsen. Her er både langsiktige og årlige miljømål satt. Av dokumentet kan det se ut som at Miljøfyrtårn anses som et separat system på siden av virksomhetens andre HMS og miljømål og tiltak. Også i Årsrapporten er HMS og miljøfyrtårn omtalt på ulike steder, som om de er atskilte systemer. Miljøfyrtårnarbeidet fungerer best når det inkorporeres som en forlengelse av HMS-systemet, og dette er derfor et krav. Da unngås to systemer som delvis opererer med samme mål, og Miljøfyrtårn kan bli en fungerende brukervennlig standard og en innfrielse av samfunnsansvaret når det gjelder egen drift.

Miljørutinene skal formaliseres og bli en del av de styrende dokumentene

Det foregår et arbeid med å formalisere miljørutinene ytterligere slik at de blir en del av virksomhetens styrende dokumenter. Dette er ikke et krav, men et godt eksempel på virksomhetens miljøansvar. Konkret er innkjøpsveileder og reisepolicy nevnt. Andre miljørutiner er kildesorteringsinstruksen og eSamarbeidsrutiner, og det anbefales at også disse formaliseres i samme grad som de øvrige.

Øvrige systemkrav

Virksomheten har ingen åpne pålegg.

Branninstruksen er en del av HMS-systemet. Alle nyansatte får opplæring av brannvernleder, og det holdes brannøvelser av gårdeier. Førstehjelpsutstyr var lett tilgjengelig på lageret.

Det informeres på hjemmesiden om at virksomheten er Miljøfyrtårn, og at det er en del av samfunnsansvaret. Årskonferansen 2014 hadde Klima og miljø som tema. Grønt renteprodukt tilbys lånekunder og det rapporteres om samfunnsansvar i årsrapporten.

Miljøfyrtårn er forankret i øverste ledelse gjennom at ansvaret er lagt til stabssjefen. Miljørapporten distribueres også til styret. Det skal være en miljøansvarlig som har ansvar for å holde miljøarbeidet i hevd. Dette gjøres gjennom vedtak av mål og tiltak satt i det årlige dokumentet nevnt over, og i utfylling av miljørapporten. Miljøansvarlig må oppnevnes og skal synliggjøres i organisasjonsoversikten (jf. pkt. 5 over).

Miljørapporten viser en generell positiv trend på de fleste områder tatt i betraktning at det er stor økning i antall ansatte fra 40 i 2008 til 70 i løpet av 2015. På området transport har det ikke vært forbedring grunnet økning i antall flyreiser. Dette er forklart nærmere under Transport.

Arbeidsmiljø

Det ble foretatt vernerunde i august 2014. Verneombudet er nytt av 1. februar 2015, og første AMU-møte er avholdt. Det skal gjennomføres ny vernerunde i 2015. Verneombudet skal også i nærmeste framtid gjennomføre obligatorisk opplæring tilpasset virksomhetens aktivitet og risiko. Risikovurderingen og handlingsplan blir utarbeidet på neste AMU-møte.

Det ble utført medarbeidertilfredshetsundersøkelse i mars 2014 som viste godt psykososialt miljø. Det blir gjennomført en ny undersøkelse i 2015. Medarbeidersamtaler gjennomføres årlig.

Virksomheten oppfordrer de ansatte til å sykle eller gå på jobb, det er sykkelparkering og dusj tilgjengelig i kjelleren, de deltar i sykle til jobben aksjonen, Holmenkoll-stafetten og avholder ulike arrangementer gjennom et arbeidsmiljøtiltak kalt Sport og Sprell.

Stoffkartotek finnes for rengjøringsmidler.

KBN tilbyr alle ansatte en årlig helsesjekk hos Aleris og har også en helseforsikring.

Stabssjefen har HMS-kurs fra desember 2014, som må dokumenteres.

Sykefraværet blir rapportert i miljørapporten og var i 2014 på 3,6 %.

Innkjøp

Det er utarbeidet en innkjøpsveileder. Denne ønsker KBN på eget initiativ å formalisere ytterligere til retningslinje og styrende dokument. Det er utarbeidet en ny produktliste i forbindelse med resertifiseringen og den viser at antallet miljøvennlige leverandører ligger på 35, og dette utgjør «de mest sentrale leverandører», dvs. 75 % av totale innkjøp målt i kostnad. Antallet produkter er registrert til 9.

Listen over leverandører inneholder ingen leverandører av lån eller sikringsprodukter. Eksempler kan være leverandører som er tilsluttet FNs Principles for Responsible Investment, eller lignende ordninger. Dette er diskutert, men det anses ikke mulig å kreve miljøstandard av internasjonale leverandører i dette markedet ennå. KBN har likevel laget et nytt mål om å være tilstede på aktuelle arenaer for å påvirke rammevilkår og standarder.

Papir

Totalforbruket av papir går stadig ned og vil trolig fortsette å synke med overgang til e-faktura og elektronisk markeds- og kundeinformasjon og andre digitaliseringsprosjekter.

Kommunalbanken er kontrollmedlem av Grønt Punkt, og bankens hovedleverandører er sjekket mot Grønt Punkt-registrert i 2015.

Det stilles miljøkrav ved alle innkjøp av IKT-utstyr.

Energi

Lokalene ligger i et bygg eid av Pecunia. Gårdeier ble bl.a. valgt på grunn av sin miljøprofil. Bygget har energimerking C, lys grønn, pga. fjernvarme.

Belysningen er sensorstyrt og soneinndelt i lokalene. Gårdeier døgnerulerer kjøling og varme i bygget. Vinduene har solskjerming.

Pecunia har «energioppfølgingssystem (EOS) og digitalt avleste målere benyttes aktivt i eiendomsdriften. Med disse hjelpemidlene visualiseres forbruksmønster og utvikling, og det produseres forbruksregnskap (energifakturaer for hver leietaker). Leietakerne tilbys innsyn og deltakelse i EOS for sine arealer.

PCer og skjermer går i hvilemodus. Det benyttes fortrinnsvis tynne klienter. Servere og arbeidsstasjoner virtualiseres fortløpende. Når det gjelder utskriftsenheter er de leaset fra Konica Minolta, og kravene til tosidig standard og tilstedeværelse for å aktivere utskrift er ivaretatt. Serverne følges opp da strømfungering omfattes av den daglige risiko- og sikkerhetskontrollen.

Driftsløsningen har nå over 5 servere, men energibruken i selve driftsrommet er under 200.000 kWh/år. (Total energibruk med PCer rundt omkring i lokalene er på 211 000 kWh/år). Miljøfyrtårnkravet for denne løsningen er at virksomheten «skal dokumentere og vurdere følgende:

- Driftsløsningens totale energiforbruk skal registreres og følges opp minst en gang i måneden, og
- Tiltak som optimaliserer teknisk oppsett av utstyr som for eksempel reorganisering, virtualisering, oppgradering, innkjøp av nytt utstyr, outsourcing osv.»

Kommunalbanken får nå nye systemer inn, og tiltak som optimaliserer er og vil bli vurdert i den forbindelse. Serverne virtualiseres fortløpende, og i tillegg foregår kjøling i serverskapet, og ikke i datarommet, noe som gjør at energibruken på oppvarming/nedkjøling er mindre. Det er også satt som mål å iverksette egne tiltak for

overskuddsvarme på datarommet. KBN vil holde et øye med energibruken i forbindelse med innføringen av nytt system, i tillegg energibruken utløser nye Miljøfyrtårnkrav.

Transport

KBNs forretningsvirksomhet krever reising i hele Norge og verden, og arbeidet krever tilstedeværelse. Det er utarbeidet retningslinjer for reise og transport, men det er ikke gitt at antallet flyreiser reduseres pga. virksomhetens art. I fjor økte reisevirksomheten med 25 %. Målet for 2015 er satt til 10 % øking, altså en øking, men en redusert økning i forhold til i fjor.

Det er likevel satt som mål at miljøbelastningen knyttet til tjenestereiser og møtevirksomhet med eksterne skal reduseres, gjennom å erstatte flere reiser med nettmøter/telefonkonferanse, installere slikt utstyr i alle møterom og kurse ansatte i bruk av telefon-, web- og videokonferanser. Samarbeidspartnere, leverandører og kunder skal oppfordres til å benytte video-, web- og telefon til kommunikasjon der det er mulig. Miljøvennlige transportmidler, herunder leiebiler, skal velges om mulig, miljøvennlige reisealternativer skal vurderes samt at antall flyreiser, kilometer og drivstoffbruk skal registreres for alle tjenestereiser.

Reiserutiner til og fra jobb er kartlagt i forbindelse med resertifiseringen (av de som har svart).

Reiserutine	Antall personer
Går/Løper	3
Sykler	4
Bruker kollektivtransport	34
Kjører bil:	4
☐ Elbil 1	
☐ Vanlig bil 3	
Motorsykel	1
Samkjører	2
Kombinerer ovennevnte alternativer (er inkludert i tallene over)	6

Det skal settes mål for drivstofforbruket i miljørapporten.

Avfall

Gårdeier tilrettelegger nå for sortering av mat i gården, og kildesorteringsinstruksen er under oppdatering. Virksomheten har som mål å redusere den totale mengden avfall med 5 %, og øke kildesorteringsgraden med 5 %. Engangsartikler brukes ikke.

Utrangert IT-utstyr samles inn og leveres til Altea som har returordning. Annet utstyr gis bort eller selges når det er aktuelt.

Sertifiseringsgrunnlag:

Under sertifiseringen ble krav til alle bransjer, krav til kontorvirksomhet og krav til IKT benyttet. Som underlag forelå bl.a. kravene, ny innkjøpsveileder, oppdaterte produkt og leverandørlistene, oppdatert avfallsinstruks, HMS-system med HMS-mål, tidligere sertifiseringsrapporter og miljørapport for 2014.

Under møtet ble det funnet følgende avvik:

Nr.	Avvik	Krav nr.	Lukket
1	Utarbeide organisasjonsoversikt med ansvarsangivelse	1	Dokumentert i e-post til sertifisør 24. mars 2015
2	Oppdatere risikovurdering og handlingsplan	1	Risikovurdering finnes og vil bli oppdatert i neste AMU-møte
3	Utarbeide årlig sjekkliste for systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen	1	Dokumentert i e-post til sertifisør 24. mars 2015
4	Koordinere miljømålene med HMS-målene.	1	Dokumentert i e-post til sertifisør 24. mars 2015

5	Overføre miljømål og tiltak til Miljørapporten og levere Miljørapporten.	7	Dokumentert i e-post til sertifisør 24. mars 2015
6	Påmeldingsmail til HMS-kurs sendes	1695	Dokumentert i e-post til sertifisør 18. mars 2015
8	Månedlig energioversikt fra Entro aktiveres	22	Dokumentert i e-post til sertifisør 2. mars 2015
9	Ansattes reiserutiner til og fra jobb skal kartlegges	28	Dokumentert i e-post til sertifisør 9. mars 2015
10	Mål for drivstofforbruk angis	1798	Dokumentert i miljørapporten for 2014
11	Nye/oppdaterte retningslinjer for innkjøp, reise/transport/eSamarbeid, kildesortering, lastes opp på Miljøfyrtårnportalen		Dokumentert i e-post til sertifisør 3. mars 2015

Konklusjon:

Alle avvikene er nå lukket og virksomheten kan resertifiseres.

Med vennlig hilsen

(sign)

Sertifisørens navn

På vegne av Oslo kommune